

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονίες-17

Μια μέρα, η Μαρία επέστρεψε από το Κολλέγιο αναστατωμένη και θυμωμένη, δηλώνοντας ότι δεν θα ξαναπήγαινε στα μαθήματα. Το βράδυ που ήρθε ο πατέρας της ο Ηρακλής από τη δουλειά, μαζεύτηκαν στο καθιστικό και της ζήτησαν να εξηγήσει το πρόβλημα.

- Είχαμε διάλειμμα και μερικές κοπέλες έβαζαν στοίχημα ποια παράταξη θα κερδίσει τον πόλεμο. Κάποιες έλεγαν η Αντάντ, άλλες οι Κεντρικές Δυνάμεις. «Η Γερμανία είναι αήττητη!» φώναξαν. Μια είπε το Βενιζέλο προδότη. Της αντιμίλησα λέγοντας: «Ε, όχι και προδότης! Ο Βενιζέλος που εδραίωσε τη δημοκρατία και κέρδισε τους Βαλκανικούς Πολέμους». Τότε είναι που άρχισε να με βρίζει: «Παλιόβλαχα! Να πας πίσω στο χωριό σου». Δεν βάσταξα. Θα την ξεμάλλιαζα αν δεν μας χώριζαν. Έπειτα μας πήγαν στο γραφείο της διευθύντριας και μας έβαλε τιμωρία. Αποβολή για τρεις μέρες και απαγόρευση συζήτησης περί πολέμου και πολιτικής.

- Έκανες καλά, Μαρία, που υπερασπίστηκες το Βενιζέλο, αν και ο Βενιζέλος δεν χρειάζεται υπεράσπιση. Όμως, δεν έπρεπε να της επιτεθείς. Θα πάμε μαζί, έπειτα από τρεις μέρες, και θα μιλήσω στη διευθύντρια. Γιατί αναφέρθηκε στο χωριό; Εσύ έχεις γεννηθεί εδώ κι είσαι βέρα Αθηναία.

- Μπαμπά, θυμάσαι την έκθεση που είχα γράψει για το Αηδοχωριό και πήρα άριστα; Μ' έβαλε η καθηγήτρια και την διάβασα στην τάξη.

- Κατάλαβα. Παίρνεις άριστα και σ' άλλα μαθήματα. Παίρνει άριστα και η λεγάμενη;

- Όχι, δεν παίρνει.

- Σε ζηλεύει, παιδάκι μου. Μην της δίνεις σημασία. Η ζηλοφθονία θα φάει τον κόσμο, συνέστησε η γιαγιά.

- Έτσι είναι όπως τα λέει η γιαγιά. Πρέπει να κρατήσεις τη θέση που σ' αξίζει σαν άριστη μαθήτρια. Η λεγάμενη έχει πρόβλημα. Με το ν' ανταποκρίνεσαι στις προκλήσεις της συμμετέχεις στο πρόβλημά της. Να την αποφεύγεις, συμβούλεψε ο Ηρακλής.

*

Στην ονομαστική γιορτή του Στέλιου, ο καπετάν Ροκάκης στεκόταν στην είσοδο της γειτονικής κρητικής ταβέρνας, που είχαν κλείσει αποκλειστικά για την παρέα τους, και καλωσόριζε τους καλεσμένους. «Παρακαλείστε, ν' αφήσετε τις έγνοιες του πολέμου έξω απ' την πόρτα. Απόψε γίνεται γιορτή χαράς και δεν χωράνε σκοτούρες. Ό,τ' είναι να φέρει η μοίρα θα το φέρει». Έκανε και ο Σωκράτης, δειλά-δειλά, το ντεμπούτο του με το κλαρίνο. Έπαιζε

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος τον Ιανουάριο του 1921 στη Νίκαια

σόλο παραδοσιακούς σκοπούς δημιουργώντας γιορταστική ατμόσφαιρα.

Ξεκίνησαν με το φαγοπότι. Σήκωναν τα ποτήρια και επευφημούσαν: «Χρόνια πολλά, Στέλιο! Να χაίρεσαι τη γιορτή σου! Πολύχρονος!» Ο καπετάν Ροκάκης σήκωσε τη λύρα του και φώναξε: «Χρόνια σου πολλά, κυρ-δάσκαλε! Σου χαρίζω τούτη τη μαντινάδα»:

Θα στείλω απδόνια του βουνού, πουλιά του παραδείσου

για να σου πουν χρόνια πολλά κι ό,τι ποθεί η ψυχή σου

- Στην υγιά σου, καπετάνιε, είπε ο Στέλιος σπκώνοντας το ποτήρι του. Με τα τραγούδια θα νικήσουμε τους οχτρούς μας. Τα παιδιά, ο Διονύσης και η Ειρήνη, έτρεχαν τριγύρω, κωνόντουσαν κάτω από τα τραπέζια και τραβούσαν την προσοχή όλων.

Ο Στέλιος άρπαξε την Ειρήνη αγκαλιά και την χόρευε τραγουδώντας:

Ταχιρντί του λέγανε και μου το προξενεύανε και μου το παντρεύανε και του δίνανε προικιά ένα κόσκινο κουκιά.

Χόρευε και ο Πέτρος το Διονύση με το τραγούδι:

Μενεξέδες και ζουμπούλια και θαλασσινά πουλιά,

άμα δείτε την καλή μου χαιρετίσματα πολλά.
- Άιντε γεια μας! Του χρόνου το καλοκαίρι θα το κάψουμε στη Ζάκυνθο.

Ο Ηρακλής σήκωσε το Σωκράτη και κίνησε το καλαματιανό. Τον χόρευε μπροστά και τραγουδούσε:

Χόρεψε, λεβεντάκη μου, με το βαρύ σου νάζι, κι εγώ τραγούδι θα σου πω, λεβέντη, να σου μοιάζει.

Όντας σε γένναε η μάνα σου ήταν ημέρα σκόλη

που λειτουργούσε η Παναγιά και οι δώδεκα Αποστόλοι.

Κάνε έτσι, κάνε έτσι τη βεργολιανή σου μέση, κάνε νάζι, κάνε νάζι, τ' είσαι ωραίος και σου μοιάζει...

Έκανε τα νάζια του ο Σωκράτης και ξάφνιασε την παρέα με τη λεβεντιά του. «Γεια σου, Σωκράτη, λεβέντη κλαριτζή!» Στα δεκαέξι του χρόνια φάνταζε ωραίος άντρας, ψηλός, βεργολυγερός, με αδρά χαρακτηριστικά και πλούσια μαύρα μαλλιά. Συγκινήθηκε η γιαγιά η κυρα-Μαρίκα και δάκρυσε από τη χαρά της. Δάκρυσε και ο παππούς ο καπετάν Ροκάκης, ενώ η μάνα του η Ερμιόνη πιάστηκε από το δεξί του χέρι και την χόρεψε μπροστά. Χόρεψε και τον πατέρα του και έπειτα τη Μαρία με το τραγούδι που τραγουδούσε ο Ηρακλής:

*Πάρε, Μαριώ μ', πάρε, Μαριώ μ' τη ρόκα σου
κι έλα το φράχτη-φράχτη, βάσανα που 'χει η αγάπη.*

*.....
Σαν πας, Μαριώ μ', σαν πας, Μαριώ μ', στην εκκλησιά*

προσκύνα και για μένα, για μένα και για σένα,

μάγια μου 'χεις καμωμένα.

Χτυπούσαν παλαμάκια και μπήκαν όλοι στο μεράκι και στο χορό. Όταν πρωτογνώρισαν την Όλγα δεν ήξερε δημοτικούς χορούς. Τώρα την χόρευε μπροστά η Νικολέτα και έμειναν όλοι τους κατάπληκτοι. Χόρευε τόσο ωραία. «Αξίζει ν' ανήκεις στο Λύκειο των Ελληνίδων», φώναξε χαρούμενη καθώς έκανε τα νάζια της. Τελευταία μπήκε και ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου στο χορό. Τραγουδούσε ο Στέλιος και τον συνόδευε ο Σωκράτης με το κλαρίνο:

- Τ' έχεις, καμμένη πλάτανε, που στέκει μαραμένος

μέρα και νύχτα στη δροσιά και πάλι μαραμένος;

- Παιδιά μ', σαν με ρωτήσατε, να σας το μολογήσω:

Αλή Πασάς επέρασε με όλο του τ' ασκέρη κι όλοι στον ίσκιο κάτσανε, κάτω απ' τη δροσιά μου

κι όλοι σημάδι μ' έβαλαν κι όλοι με ντουφεκάνε

κι άλλοι στα φύλλα με βαράν κι άλλοι μες στα κλωνάρια

κι αυτός ο σκύλος Αλή Πασάς μέσα στα φυλλοκάρδια.

Είχαν περάσει τα μεσάνυχτα, όμως το κέφι δεν κόπαζε. Χόρευαν δημοτικούς χορούς, χόρευαν τον πεντοζάλη, χόρευαν και ευρωπαϊκούς, τραγουδούσαν, έκαναν χωρατά και γελούσαν. «Αχ, πώς περνάνε οι όμορφες ώρες τόσο γρήγορα!» Αποχαιρετούσαν με επευφημίες: «Πολύχρονος, Στέλιο! Και του χρόνου, Στυλιανέ! Καλά Χριστούγεννα!»

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Έκανες καλά, Μαρία, που υπερασπίστηκες το Βενιζέλο, αν και ο Βενιζέλος δεν χρειάζεται υπεράσπιση. Όμως, δεν έπρεπε να της επιτεθείς.